

י"ג תמוז ה'תשע"ז 7.7.17

מגזין מס' 437

ערב שבת פרשת בלק

קשר-שבועי מאת הרב יאיר קלב

ג"ח

החייב כספך

תכלית האהבה - עבודה מאהבה

תמליל מעובד מתוך שיעורי הרב קלב

אל לו לאדם ליפול ברוחו לנוכח העובדה שרק לעיתים רחוקות זוכים אנו לרגעי השראה והתעלות זכים. כי, כמבואר בחסידות, ההתענוגות על מתנות חסד ונדירות אלו כלל אינה מטרה לעצמה. אדרבה, לגבינו עצם הבלחת ניצוצות אור אלו בשמי חיינו היא בבחינת הוראה נוספת הנוגעת ישירות לעבודת האדם. תכלית כל הריגושים הרוחניים מבחינתנו אינה אלא הוראה בעבורנו לעשותם אמצעי בלבד - יש להתקין מהם 'כנפיי' שאר רוח שירוממו ויפיחו רוח חיים בעבודתנו שעל גבי קרקע המציאות. וכמבואר בספר התניא שרגעי ההשראה ה'יורדים' עלינו מפעם לפעם מאת ה' לא נועדו אלא לשמש לנו כ'עמודי תאורה' להאיר עבודתנו, שהדירה שאנו בונים לה' בעולם הזה התחתון לא תהא כדירת מרתף אפלולית וטחובה, כי אם דירה מוארת ומאווררת. כלומר, בעולם הזה אין השראות בחינם! כל רגע של התעלות הוא לגבינו בבחינת מעיין מים חיים שאת מימיו מחוייבים אנו להפיץ 'חוצה', על מנת להרטיב ולהמתיק על ידם את יובש קשיי היומיום ומרירות התירגול - להחיות שליחותנו בסדנת החיים...

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 21:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com. הכניסה לישוב בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:45) במושב חמד, לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר]

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

ימי 'בין המיצרים'

עשרים ואחד הימים שבין שבעה עשר בתמוז לתשעה באב נקראים "ימי בין המצרים". בשבעה עשר בתמוז הובקעה חומת ירושלים ע"י צבא רומי, ובתשעה באב חרב בית המקדש והועלה באש. לפיכך, בימים אלו מציינים בני ישראל את אבלותם על החורבן וממעטים בהם בשמחה.

לימוד לימי בין המצרים

נוהגים ללמוד בימים אלה בדברי תורה העוסקים בגאולה ובבניין בית המקדש (כגון הפרקים בנביא יחזקאל מ' - מ"ג, במשנה מסכת מידות ומסכת תמיד והלכות בית הבחירה לרמב"ם בספר "היד החזקה"). בשיחותיו, מדגיש הרבי כי ימים אלה מסוגלים במיוחד ללימוד עניני הגאולה ובנין הבית, כדברי חז"ל במדרש תנחומא אודות מאמר הקב"ה ליחזקאל הנביא: "גדול קריאתה בתורה - כבניינה. לך אמור להם ויתעסקו לקרוא צורת הבית בתורה, ובשכר קריאתה אני מעלה עליהם כאילו הם עוסקים בבניין הבית".

עוד מעורר הרבי הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו להוסיף ולהרבות בימים אלה בלימוד התורה ובמתן צדקה כדי לזרז ולקרב הגאולה, ככתוב: "ציון במשפט (תורה) תיפדה, ושביה בצדקה".

כמו כן מראש חודש אב עד תשעה באב קרא הרבי לערוך "סיומים" על מסכתות בש"ס כדי להוסיף בעניני שמחה שעל פי התורה.

ומבטיחה תורתנו, תורת אמת, כי בגאולה האמיתית והשלימה יהפכו ימים אלה לימי ששון ושמחה, ויהי רצון שיהיה זה בקרוב ממש, במהרה בימינו.

הלכות ומנהגים

י"ז בתמוז - יום צום ותענית מפני הצרות שאירעו בו כדי לעורר הלבבות לדרכי התשובה. מיום זה מתחילים ג' השבועות של ימי 'בין המיצרים' הנמשכים עד

ט' באב. מיום זה עד אחר תשעה באב אין נושאים נשים, אבל להשתדך מותר אפילו בתשעה באב עצמו, וסעודת שידוכים בלא ריקודים מותרת עד ראש חודש אב (ולאחר מכן אין לעשות סעודה, אפילו בשבת, אלא להסתפק בכיבוד קל); אין מסתפרים; אין מברכים 'שהחיינו' על פרי או בגד חדש, גם בשבת (אלא אם כן לא ימצא את הפרי החדש לאחר שלושת השבועות); אין מנגנים ניגוני שמחה אבל שירה בפה מותרת. בנוגע להאזנה למוזיקה מוקלטת שלא לשם שמחה ממש, ניתן להקל בדבר עד ראש חודש אב.

'בין המצרים' אינו זמן ראוי לנסיעות וטיולים (לעומת זאת, הרבי מליובאוויטש עודד נסיעה להילולת האר"י ביום ה' באב) וכן לא רצוי לקבוע לימים אלה טיפולים רפואיים שאינם דחופים.

שלושה קשרים מתקשרים זה בזה ישראל, התורה והקב"ה

נצחיות עם ישראל

ידועים דברי רבי סעדיה גאון: "אומתנו אינה אומה אלא בתורתה". לכל אורך שנות גלותו המרה של עם ישראל מארצו, נשמרה יחודיות האומה היהודית בזכות דבקוּתה הבלתי מתפשרת בתורת ישראל. הגם שהיינו ל"עם מפוזר ומפורד בין כל העמים", נפוצים בכל קצווי תבל, נתונים להשפעות שונות ומשונות כמיקום גאוגרפי, שפה וניב לשוני או תרבות מקומית זו או אחרת – מכל מקום, תמיד, באורח פלא ולמעלה מדרך הטבע, בכל פזורות ישראל נשמרה הגחלת. דברי תורה נכתבו ונלמדו בכל הדורות ובכל תפוצות ישראל על ידי גדולי ישראל וחכמיה בשפות משפות שונות: עברית, לדינו, אידיש, ערבית ושאר לשונות העמים.

לכל אורך ההיסטוריה רבת השנים של עם ישראל, נשמרו עצמיותה, אופיה וצביונה של אומתנו בזכות קיום התורה ומצוותיה. בכל תהפוכות ושינויי הזמן – בימי שקט ושלווה ובתקופות שמד, גזרות ורדיפות – שומרים היהודים אמונים (כאז כן גם עתה) לרוח ישראל סבא, מעבירים במסירות נפש את אש התמיד המקורית של תורת ומנהגי ישראל מדור לדור. מורשת אותנטית זו, היא היא לפיד נצחיותו של העם היהודי. אמר על כך המשפיע החסידי ר' מאיר שלום בליזינסקי ז"ל – ילד יהודי אשר אינו זוכה לחינוך יהודי אותנטי ומקורי, הרי הוא כדוגמת גוף ללא חיסון. חולשה וחסרון בהתקשרות ילדי ישראל לתורת ישראל יוצרת בהם תחושת ניכור ליהדותם ומותירה אותם חשופים ופגיעים לחדירתם של 'חיידי הקליפות'. חינוכם של ילדי ישראל ברוח מסורת

ישראל היא מנורת המאור היהודית – הערובה האמיתית להמשך קיומנו כעם – עד לביאת משיח צדקנו בקרוב ממש.

ויאמינו בה' ובמשה עבדו

ועל רקע הדברים האמורים, אי אפשר שלא להודות לה' על שזכינו לחיות בדורו של מנהיג יהודי בעל שיעור קומה שלא נראה כמותו מאז ימי הרמב"ם. תילי תילים של ספרים וכתבי עת כבר נכתבו ועוד ייכתבו אודות הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו: אישיותו רבת הפנים, גאונותו, כשרונותיו, מנהיגותו ומידותיו התרומיות אשר עד אין חקר, וכו' וכו'. אמנם למעלה מכל אלה הן אהבתו ודאגתו העצומה לכלל ישראל ולכל יהודי יחיד באשר הוא, היא מעמדו ומצבו ברוחניות ובגשמיות אשר היא גם אם מצוי הוא בפינה הכי נידחת שבקצווי תבל. ככל שנוקפות השנים הולך ונחשף לעין כל, הגודל וההיקף המונומנטליים של מפעל השליחות שהקים: צבא שלוחי הרבי הינו גוף חי ונושם, המתפתח וצומח תדיר לכלל מימדים אדירים שלא היו כמותם מעולם. בדורנו ניתן לראות במוחש כיצד מפיח הרבי מליובאוויטש באמצעות שליחיו המסורים רוח של תחיה והתחדשות יהודית בכל שדרות העם.

וכדרכה, מדגישה תורת החסידות אשר בעומדנו בימי 'בין המצרים', נתבעים אנו לעשות כל שביכולתנו להמתקת האבלות על חורבן בית המקדש. דוקא בימים אלו נדרשים אנו להתחזק ביתר שאת וביתר עוז בענין אהבת ישראל, להאיר פנים ולקרב כל יהודי באשר הוא. פעמים אין ספור, הדגיש הרבי נשיא דורנו בשיחותיו כי

גדולה יותר מההתעסקות בשליחות העיקרית - לחבר ולקשר את אחינו בני ישראל לשורשם ומקורם באלוקים חיים.

רק אהבת חיים היא המתקנת ומבטלת את שנאת החינם - סיבת החורבן בעבר ובהווה. ובהבטל הסיבה (שנאת החינם), ממילא יתבטל גם המסובב (הגלות) ונזכה לבניין בית המקדש השלישי. ומה לנו אהבת ישראל

התחדשנו!
 בוטאו לבקר
 באתר המשודרג
 www.tanyaor.com

אדמו"ר הזקן התבטא על [תלמידו] ר' משה ווילענקער: משה הוא בעל מוחין דגדלות, ובעשר השנים ש'עבד' והתייגע הוא 'עיבד' מוחין רחבים. שלוש שנים התכונן ר' משה ווילענקער ליחידות אצל אדמו"ר הזקן, ונשאר אחר כך שבע שנים בליאזנא כדי ליישם את היחידות בעבודה בפועל. (על פי 'היום-יום' י"ח תמוז)

הסיפור השבועי

מעגל שנסגר

יום שישי בעיר אולינובסק שעל גדת הוולגה ברוסיה. בבית משפחת מרוזוב, שליחי חב"ד בעיר, ההכנות לשבת בעיצומן. הרב יוסף יצחק, רבה של העיר, נעדר מביתו. רעייתו, שרה, חככה בדעתה כיצד לערוך את שולחן השבת בהיעדרו, והחליטה להזמין לסעודה כמה נשים. בעודה תוהה אל מי לפנות, ניגשה אליה נטשה, עוזרת הבית הלא יהודייה, ושאלה דבר מה. באותו רגע הבריקה מחשבה במוחה: היא תזמין את נטשה. נכון, אין היא יהודייה, אך יש לה כמה חברות – שתיים מהן יהודיות. אם תזמין את נטשה ואת חברותיה, ודאי ישמחו לבוא, וכך יזכו להדליק נרות שבת ולהשתתף בסעודת שבת כהלכתה.

נטשה שמחה על ההזמנה, ולקראת שעת הדלקת הנרות נשמעו דפיקות על הדלת. נטשה ועמה שלוש נשים נכנסו פנימה. שתיים מהן היו חברותיה היהודיות והשלישית לא יהודייה, רימא שמה.

בהגיע השעה הדליקו הנשים היהודיות נרות, ואילו רימא הביטה סביבה בארשת מתוחה, בוחנת את הנעשה בחשדנות.

הרבנית מרוזוב קשרה עם האורחות שיחת היכרות. רימא כמעט לא פצתה את פיה. ופתאום פלטה בשקט: "אתן יודעות, אימי היתה יהודייה!".

ההלם היה גדול. "זאת אומרת שאת יהודייה? איך ייתכן?", התקיפו אותה חברותיה במטח שאלות כשהתאוששו מהתדהמה.

רימא נשמה עמוקות והחלה לספר:

"אני ילידת אודסה שבאוקראינה. הייתי בת בכורה מבין חמישה ילדים. תמיד חשתי שאימי מפלה אותי לרעה

לעומת אחיי ואחיותיי. אפילו בזמן הארוחות הייתי האחרונה לקבל את מנת המזון. לעיתים נאלצתי להסתפק בשאריות. הייתי מועמדת אחרונה להשתתף בטיולים ובאירועים.

"לא הבנתי מדוע אימי מתנהגת כך כלפיי. הגעתי למסקנה שאימי פשוט אינה אוהבת אותי. כשגדלתי החמיר המצב. רוב עבודות הבית הוטלו עליי. נאלצתי לנקות, לכבס, לבשל ולהשגיח על הילדים. נהפכתי למשרתת. מעולם לא החזירו לי אהבה.

"יום אחד כל זה התפרץ. פניתי אל אבי בבכי ושאלתי מדוע אימא אינה אוהבת אותי. אבא ניסה להרגיע אותי: 'את הגדולה מכולן, לכן נדרש ממך יותר', אך בתוכי ידעתי שאין זו האמת. לא העזתי לחקור יותר. בגרתי, נישאתי ונפרדתי מבית הוריי".

רימא לגמה מכוס המים והוסיפה לספר:

"כאשר הייתי בת 42 ואם בעצמי לשני ילדים נתבשרתי כי אבי חולה במחלה סופנית. הרופאים שחררו אותי לביתו, מתוך ידיעה כי אין דבר שאפשר לעשות למענו. חבריו וקרוביו באו להיפרד ממנו. יום אחד ישבתי לצידו, ופתאום ביקש לנעול את הדלת שכן רצונו לגלות לי סוד.

"אבא פתח ואמר: 'אני רוצה שתדעי מי את'. חלפה בי צמרמורת. אבי סיפר שבשנת תרצ"ג (1933) התחתן עם אשה יהודייה, שהוריה עבדו בתאטרון של אודסה. הוא עצמו שימש סוכן של המשטרה החשאית.

"כמה שנים אחר כך פרצה מלחמת העולם השנייה. הגרמנים כבשו את העיר. אשתו היהודייה של אבי שמעה שהגרמנים מרכזים את כל היהודים, ומיהרה לתאטרון כדי לברר מה שלום הוריה. כשהגיעה לשם התחוויר לה כי איחרה. שניהם נלקחו.

מבוגרת ניגשה לשאול מה מעיק עליי. סיפרתי לה כל מה שסיפר אבי על ערש דוויי.
 "לפתע הבחנתי שידיה רועדות. 'אני לא מאמינה', אמרה, והביטה בי בעיניים פעורות מתדהמה, 'זו את! את התינוקת!'. כעבור רגע הוסיפה: 'אני הייתי המיילדת שלך!'. המעגל נסגר. סיפורו של אבא התברר כאמת לאמיתה.

"חלפו שלושים שנה", הוסיפה רימא לספר. "כל השנים נצרת את הסיפור עמוק בליבי. ידעתי שאני יהודייה, אך לא הייתה לזה שום משמעות בעיניי".

הרבנית מרזוב התעשתה ראשונה. "עד עכשיו!", הכריזה. לראשונה בחייה, בהיותה בת שבעים ושש, השתתפה רימא בסעודת שבת.

בשבוע שלאחר מכן זכתה לקבל שי - זוג פמוטות נאים, נרות ולוח שנה יהודי. אט אט, בצעדים קטנים ובטוחים, שבה עוד נשמה יהודייה אל חיק עמה.

"היא פרצה בבכי היסטרי, והתמוטטה על רצפת התאטרון. הלחץ והמתח גרמו לה צירי לידה, ובטרם הספיקו להבהילה לבית היולדות - ילדה שם, בתאטרון, את בתה. אבי הוזעק למקום, אך מצא שם רק את התינוקת. אשתו נעלמה ואין יודע מה עלה בגורלה. הוא משער שנתפסה בידי הנאצים.

"אבי לא היה יכול לגדל את התינוקת לבדו, והעביר אותה לבית יתומים. כשנישא מחדש, לקח אותה לביתו, מתוך תקווה שאשתו החדשה תעניק לה יחס מסור ואוהב.

"אבי סיים את סיפורו: 'התינוקת הזאת היא את. לצערי הרב אשתי השנייה לא העניקה לך יחס שווה לשאר ילדינו, ואני מבקש את סליחתך'.

"כעבור זמן קצר אבי נפטר. הגילוי המרעיש לא הרפה ממני. בהזדמנות הראשונה נסעתי לאודסה, ומיד חיפשתי את התאטרון. כשאיתרתי את המבנה העתיק נכנסתי פנימה. התיישבתי על ספסל ופרצתי בבכי נסער. אשה

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

עזרו לנו, להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

”זאת התורה אדם” (במדבר יט' ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת בלק

”ויפתח ה' את פי האתון”

רכוב על אתונו, יוצא בלעם עמם לדרך. נכונותו והתלהבותו לקלל את עם ישראל מכעיסה את ה' ובדרכו מציב האלוקים מלאך ובידו חרב שלופה. למראה המלאך נוטה האתון המבוהלת מן הדרך אל השדה, ובלעם, שאינו מבחין בנוכחותו של המלאך הרוחני, מכה את אתונו להחזירה לדרך. המלאך שב ומתייצב במשעול הכרמים הצר. עתה, כשאין לאתון להיכן לסטות, היא נצמדת אל הקיר מפחד המלאך, ובתוך כך נלחצת רגלו של בלעם, והוא, בחמת זעמו, מוסיף להכותה.

ושוב מתייצב כנגדו המלאך, והפעם במקום צר מאד שאינו מאפשר כל מעבר. עתה, רובצת האתון המפוחדת על מקומה, ובלעם חוזר ומכה בה בכעס רב. אזי, מתחולל פלא: ה' פותח את פי האתון, והיא מתמרמרת כנגדו על היותה מוכה למרות נאמנותה רבת השנים לאדונה. בכעסו עונה בלעם לאתונו כי היה הורגה לו היתה בידו חרב. והנה, בתוך כך, נפקחות עיני בלעם והאלוקים חושף בפניו את נוכחות המלאך. נפעם ממהר בלעם להשתחוות. המלאך מוכיחו על הכאת האתון שהצילה אותו ממות, באומרו כי הוא, בלעם, חייב מיתה ולא אתונו. מזועזע ומפוחד מבקש בלעם לשוב על עקבותיו אלא שהמלאך פוקד עליו להמשיך עם המשלחת, ומוסיף ומזהירו לבל יעיז לדבר אלא את אשר יאמר לו ה'.

פותח פיו לקלל ונמצא מברך

בצאתו לקבל את פני אורחו להביאו לארצו מואב,

ממלכות מואב ומדין ובלעם הרשע

בלק בן צפור, מלך מואב, עוקב בדריכות ובחרדה אחר מסעות הכיבוש והניצחונות של עם ישראל בדרכו לארץ. לבו מתמלא בחשש כבד כי הנה מתקרב תורו. במצוקתו הוא פונה לעם השכן השנוא עליו, מדין, להצטרף אליו במאבק נגד בני ישראל.

שליחים נכבדים נשלחים מטעם שתי הממלכות אל בלעם בן בעור, הנביא והמכשף, לבקש עצתו בנוגע לאיום הנשקף לו מבני ישראל והאם יאות לקללם.

בשומעו את בקשתם אומר בלעם לשליחים כי עליהם להמתין לתשובתו עד הבוקר, כיון שבמהלך הלילה ישמע את אשר יאמר לו ה' בענין זה.

באותו לילה מתגלה האלוקים אל בלעם ומצוהו ”לא תלך עמהם, לא תאור (=תקלל) את העם, כי ברוך הוא”. עם בוקר מודיע בלעם לאנשי המשלחת אשר האלוקים אסר עליו לילך עמהם.

בלק בן צפור אינו מוותר ומוסיף ושולח שליחים נכבדים מהראשונים ובפיהם הבטחה כי באם יאות לקלל את בני ישראל יזכה בלעם בעושר רב. בלעם מסביר למשלחת הנכבדה, כי בעד כל הון שבעולם לא יוכל להפר את הציווי העליון. אלא שבכל זאת מציע הוא להם כי גם הפעם ימתינו אצלו עד בוקר, אולי ישתנה משהו בינתיים.

בלילה אומר הקב"ה לבלעם: ”לך אתם, ואך את הדבר אשר אדבר אליך אותו תדבר”.

והגאולה העתידה, שגם היא מרומזת דוקא בנבואת בלעם: "אראנו ולא עתה, אשורנו ולא קרוב. דרך כוכב מיעקב וקם שבט מישראל, ומחץ פאתי מואב וקרקר כל בני שת..."

עצת בלעם הרשע וגבורת פנחס בן אלעזר

עתה מספרת התורה: "וישב ישראל בשיטים ויחל העם לזנות אל בנות מואב". משנכשל בלעם בשליחותו, מפצה הוא את בלק ב"עצה טובה". על פי עצתו, בנות מואב תתהוללנה עם בחורי ישראל החונים בגבול ארצן, ובתוך כך יושפעו גם הם לדבוק באליליהן. בלק שומע לעצתו ושולח את בנות מואב ובתוכן בתו לפתות את בחורי ישראל. בחרון אפו, מצוה ה' את משה להוקיע את המתפתים שנכשלו בעבודת האליל 'בעל פעור'. משה מעביר מיד את המסר לשופטי ישראל: "הרגו איש אנשיו הנצמדים לבעל פעור".

לשיא ההידרדרות והחוצפה מגיע דוקא זמרי בן סלוא מנשיאי ישראל הבועל את כזבי בת צור המדיינית לעיני משה והעם כולו.

במבוכה הכללית שמשתררת בעם, קם לפתע פנחס בן אלעזר (נכדו של אהרן הכהן) ובקנאתו את קנאת ה' נוטל הוא רומח בידו ונכנס אל האהל בעקבות החוטאים. שם דוקר הוא את הישראלי והמדיינית בעיצומו של מעשה חוצפתם.

מעשה גבורתו של פנחס מביא להפסקת המגיפה הקשה שהחלה משתוללת בעם וכבר הפילה חללים רבים, ככתוב "ויהיו המתים במגיפה ארבעה ועשרים אלף".

מתנפצת התקווה הגדולה שתלה בלק בבלעם ומתחלפת בתחושת כעס ואכזבה. בלעם שוב מבהיר לבלק, כי אינו עומד כלל ברשות עצמו, וכי אינו יכול לדבר אלא את אשר יצוה אותו האלוקים. ובכל זאת, בקוותם כי יתרצה האלוקים, מקריבים שניהם בקר וצאן בקריית חוצות. למחרת פוקד בלעם על בלק להכין שבעה מזבחות בבמות הבעל, עליהם יוקרבו שבעה פרים ושבעה אילים. אולם, משאך פותח בלעם את פיו לקלל... והנה נמצא פיו מברך ומהלל את עם ישראל.

בלק מנסה שוב. הוא מביא את נביא האומות למרומי שדה צופים הצופה על מחנה עם ישראל החונה בגבולו. שם מקריבים הם קורבנות פעם נוספת, אלא שגם הפעם אין מועילות כל תחבולותיו ובלעם נמצא שוב מברך. לאחר נסיון שלישי נוסף, ב'ראש הישימון', שגם הוא אינו צולח, מגרש בלק בכעס את בלעם מעל פניו ושולחו מבייש חזרה לביתו.

בין הברכות והעתידות הנשמעות ברוח הנבואה מפיו של בלעם, מוצאים אנו כמה ענינים נעלים ויסודיים המבטאים את מהות העם היהודי: "הן עם לבדד ישכון ובגויים לא יתחשב" – נבואה המבטאת את יחודו וסגולתו של עם ישראל מכל העמים; "לא הביט אוון ביעקב ולא ראה עמל בישראל" – ביטוי ליחס של קרבה עצמית ואהבה מיוחדת מצד ה' לכל אחד ואחת מבני ישראל; "הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא"; וכן: "מה טובו אוהליך יעקב משכנותיך ישראל", וכהנה ברכות רבות נוספות.

ועיקר העיקרים, כמבואר בדברי הרמב"ם בספר 'היד החזקה', הנבואה וההבטחה אודות ביאת מלך המשיח

להפוך את הרע לטוב

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

נחת רוח למעלה

עבודת ה' מתחלקת לשני סוגים: עשיית טוב, והפיכת הרע לטוב. לימוד התורה וקיום המצוות – הם עשיית טוב בטהרתו. אך כאשר יהודי נלחם עם הרע, עד שהוא הופך אותו לטוב – זהו סוג שני בעבודת ה', שיש ממנו נחת רוח רבה למעלה.

כזאת היא, למשל, עבודת התשובה, שהופכת זדונות לזכויות ושמרוממת את בעל התשובה לדרגה כה עליונה, שאפילו צדיקים גמורים אינם יכולים לעמוד שם.

לסוג זה של עבודת ה' רומזת התורה כאשר היא קוראת פרשה בתורה על שמו של בלק. בלק של התורה אינו זה הרשע, אלא בלק שנתברר וניתקן, עד שממנו יוצאת מלכות דוד ומלכות המשיח. בלק מסמל אפוא את הפיכת הרע לטוב, עד לשיא הטוב.

לא להתעצב

בכך גם טמונה הוראה לכל יהודי: לפעמים, כשיהודי עושה חשבון נפש בדבר מצבו האישי ומוצא שלא התנהג כראוי לבנו יחידו של הקב"ה, עלול הוא להיתפס לעצבות ולייאוש. אומרת לו התורה: אפשר להתגבר על הרע ואפילו להפוך אותו לקדושה, עד לתכלית הקדושה.

וכך, גם כאשר רואים יהודי שני, שבמבט ראשון הוא נראה כמי שנכרת ונותק חלילה מהקב"ה, צריך לדעת שהכוונה בזה היא, שיתהפך לטוב, עד שיגלה את ניצוץ משיח הקיים בו, ויקרב בכך את ביאת משיח צדקנו והגאולה האמיתית והשלימה.

פרשת בלק

על יסוד הנאמר במשלי "שם רשעים ירקב", הורו חז"ל, שאל לו לאדם לקרוא לבנו שם של אדם רשע. זאת, כדי שלא להנציח שם של רשע. לאור זאת מתעוררת תמיהה גדולה על פרשתנו, שנקראת על שמו של בלק הרשע.

אכן, גם פרשת קורח קרויה על שם חוטא, אך אי אפשר כלל להשוות בין קורח היהודי, שבניו חזרו בתשובה (ככתוב: "בני קורח לא מתו"), ושבסופו של דבר אף הוא חזר בתשובה, לבין בלק, שהיה גוי רשע, שונא ישראל "יותר מכל שונאים" (כדברי המדרש). איך ייתכן אפוא שפרשה שלימה בתורה נקראת על שמו של רשע זה?!

אבי המשיח

בלק מסמל כריתה וניתוק מהקדושה. השם בלק הוא מלשון "בולקה", שמשמעותו כריתה ומוות. ומצד שני, השל"ה אומר, שבלק היה חכם גדול (יותר מבלעם) וידע את שלשלת היחס של מלכות ישראל, "שהוא מלכות בית דוד ומשיח, וידע כי זה העצום יבוא ממנו". ואכן, רות המואבייה, שממנה יצא דוד המלך ושמזרעה יהיה המשיח, היתה מצאצאיו של בלק!

מתוך כך נראה, שבלק מציין סוג מיוחד של אור הקדושה – קדושה שנובעת מהפיכת הרע לטוב והמר למתוק. בראשיתו היה בלק ניגודה של הקדושה וסימל את הכריתה והניתוק ממנה, אבל בסופו של דבר יצאה דוקא ממנו הקדושה העליונה ביותר – דוד המלך ומשיח צדקנו.

חסידות על הפרשה בלק

שטען "הבנות בנותי והבנים בני" – גם הוא טוען שיש לו שייכות לבית ישראל.

העצה נגד השפעתו של אדם כזה היא התחזקות באהבת ה' ויראתו. וסימנך – גם בשתי המילים 'אהבה' ו'יראה' ישנה דוגמת אותו רמז שבתבות 'בלעם' ו'עמלק':

יר / אה

אה / בה

(לקוטי שיחות כרך ב עמ' 338)

יש לגלות האוצרות שבכל יהודי מי מנה עפר יעקב (כג')

בארץ טמונים אוצרות יקרים ונפלאים (עד היום לא עמדו החוקרים אלא על "אפס קצהו ושמך מינהו" מאוצרות אלו, וישנם אין ספור דברים רבים מגוונים ועצומים שעוד עתידים להתגלות), אך יש צורך בעבודה ויגיעה רבה כדי לגלותם. לכן נמשלו ישראל לעפר, שכן בכל יהודי טמונים אוצרות יקרים של אמונה, אהבה ויראה, אלא שיש לעמול ולהתייגע כדי לגלותם.

(כתר שם טוב (הוספות) סימן מד)

פרשת בלק שם הפרשה

פרשתנו נקראת על שמו של בלק, לא על שמו של בלעם, שכן בלק היה היועץ והיוזם, והוא הכניס את בלעם לענין. לומר לך, שגם בנתינת עצה בלבד יש להזהר זהירות רבה.

(שיחת ש"פ בלק תשל"ג)

הגנה מפני השפעה שלילית במסווה מתחסד וישלח מלאכים אל בלעם בן בער (כבה)

נאמר בספרים שבלעם ועמלק שייכים זה לזה. וסימנך: כשכותבים 'בלעם' ומתחתיו כותבים 'עמלק', אזי בצד הימני ייקרא 'בלעם', ובצד השמאלי ייקרא 'עמלק'.

בל / עם

עמ / לק

שניהם, עמלק ובלעם, רומזים לאדם המחטיא את חברו במעטה של צדקות ויראת שמים. עמלק, שהיה מבני בניו של עשו, טוען הרי כי מיוחס הוא, נכד לאבות הקדושים אברהם ויצחק; ובלעם היה מבני בניו של לבן,

בקרו אותנו באתר
www.tanyaor.com המחודש
 וגם ביו-טיוב ובפייסבוק:
 בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

סדר התנ"ך

עודה ראשונה לנפשו

תניא
 מודעות
 עצמית
 ביהדות

YouTube f

שבת שלום!!!

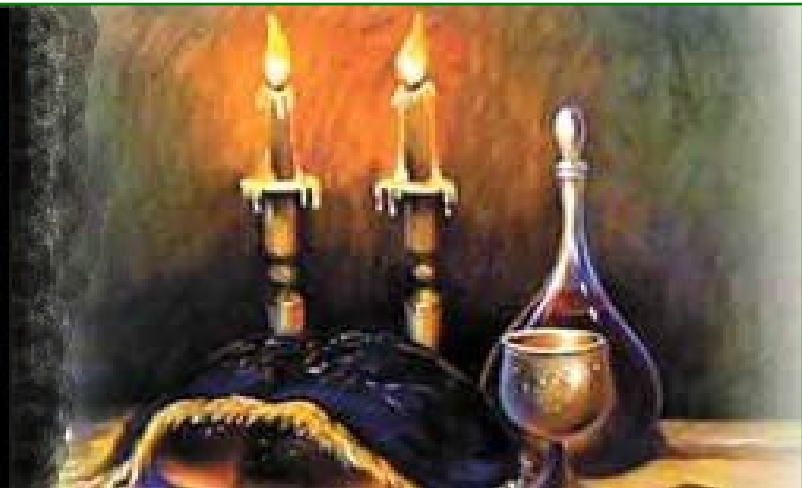
ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
 כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
 להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
 ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	כניסת השבת	עיר (שעון קי"ז)
20:30	19:13	י-ם
20:33	19:28	ת"א
20:34	19:21	חיפה
20:31	19:29	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, ליזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון